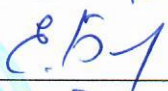

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

 Едуард БАЛАШОВ

«27» березня 2025 року

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В9 «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»
для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії**

Острог-2025

Програма обговорена та узгоджена на засіданні кафедри історії ім. проф. М. П. Ковальського (Протокол № 11 від 6 березня 2025 року).

Завідувач кафедри історії
ім. проф. М. П. Ковальського

Андрій СМІРНОВ

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 11 від 27 березня 2025 року).

Відповідальний секретар
приймальної комісії НаУОА

Марія МАТВІЙЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступний іспит зі спеціальності В9 Історія та археологія є формою вступного випробування у разі вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності В9 Історія та археологія.

Метою вступного іспиту зі спеціальності В9 Історія та археологія є з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок з історії та археології вступників, які здобули ступінь магістра з цієї або іншої спеціальності.

Результати вступного іспиту є складником конкурсного балу вступника відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті «Острозька академія» (Додаток 12 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Національному університеті «Острозька академія» в 2025 році).

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Організація вступного іспиту зі спеціальності В9 Історія та археологія та його проведення здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» (<https://vstup.oa.edu.ua/prijmalna-komisiya/polozhennya-prijmalnoi-komisii>), Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» (Додаток 15 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Національному університеті «Острозька академія» в 2025 році) та Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті «Острозька академія» (Додаток 12 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Національному університеті «Острозька академія» в 2025 році).

Вступний іспит проводиться комплексно у письмовій формі за екзаменаційними білетами, та включає питання із таких Модулів: «Історія України», «Спеціальні історичні дисципліни». Екзаменаційні білети формуються в обсязі програми вищого рівня освіти магістра зі спеціальності В9 Історія та археологія, та включають 4 питання (по 2 питання з кожного Модулю).

Вступний іспит проводиться відповідно до Розкладу вступних випробувань, який схвалюється на засіданні Приймальної комісії НаУОА, затверджується ректором університету, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті НаУОА за покликанням: <https://vstup.oa.edu.ua/aspirant/rozkladi-vstupnih-viprobuvan>.

Тривалість вступного іспиту – 120 хвилин.

III. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Для здобуття освітнього-наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності В9 Історія та археологія можуть вступати особи, які здобули ступінь магістра за цією або іншою спеціальністю.

Під час вступного іспиту вступники мають продемонструвати знання, уміння та навички в галузі історії та археології, здатність вирішувати типові професійні завдання та продемонструвати належний рівень підготовки за 2 змістовими Модулями Програми:

Модуль 1 «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»:

Знати:

- Основні етапи в історії людства;
- Соціально-економічні, політичні, культурні процеси історичного розвитку українського народу;
- Головні історичні події та явища;
- Діяльність історичних осіб, політичних партій та об'єднань;

- Особливості взаємодії особи та суспільства на різних етапах української історії;

Вміти:

- Аналізувати процеси становлення та розвитку української держави, формування українського народу та його взаємин з сусідами;
- Встановлювати хронологічну послідовність подій окремого періоду;
- Брати участь у дискусіях на суспільно-політичні теми;
- Пояснювати й застосовувати основні історичні терміни й поняття;

Модуль 2 «СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ»:

Знати:

- Головні етапи розвитку історичної науки в Україні;
- Головні концептуальні підходи української і світової історичної науки до ключових проблем історії України;
- Інструментарій спеціальних історичних дисциплін;

Вміти:

- Критично аналізувати історичні джерела, користуватись довідковою літературою;
- Організовувати евристичну та дослідницьку роботу;
- Використовувати здобутки історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін у дослідженні проблем історії України.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Перелік питань з Модулю 1 «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

1. Загальна характеристика палеоліту.
2. Загальна характеристика мезоліту.
3. Загальна характеристика неоліту.
4. Загальна характеристика енеоліту.
5. Загальна характеристика доби бронзи.
6. Міста Північного Причорномор'я.
7. Загальна характеристика залізного віку.
8. Географічні межі та природні чинники історичного процесу в Україні.
9. Східнослов'янські протодержави і союзи.
10. Київська Русь в кінці IX - 70-і рр. X ст.
11. Русь за Володимира Великого і Ярослава Мудрого.
12. Політична історія Русі в період роздробленості (сер. XI - сер. XIII ст.).
13. Культурна спадщина Київської Русі.
14. Політична структура і соціально-економічний розвиток Київської Русі.
15. Галицьке і Волинське князівства до об'єднання. Галицько-Волинська держава Романа Мстиславича та Данила Галицького.
16. Галицько-Волинська держава в другій половині XIII - середині XIV ст.
17. Політична історія українських земель в складі ВКЛ у другій половині XIV - середині XV ст.
18. Політична історія та соціально-економічний розвиток українських земель у складі ВКЛ у другій половині XV - середині XVI ст.
19. Крим та Північне Причорномор'я в орбіті впливу чужоземних держав в середні віки.
20. Галичина і Поділля в складі Польщі (сер. XIV - сер. XVI ст.).
21. Причини укладання і умови Люблінської унії.
22. Зміни в соціальній та етнічній структурі й економічному житті України в поунійний час (остання третина XVI - сер. XVII ст.). Передумови і причини укладання Берестейської

державної унії. Православна церква від Берестейської унії до реформ Петра Могили. Духовно - культурне життя суспільства України в останній третині XVI - сер. XVII ст.

23. Причини виникнення, структура і організація козацтва.

24. Козацтво в політичних процесах і міжнародній політиці Речі Посполитої в кін. XVI-30-х рр. XVII ст.

25. Причини, характер, особливості, періодизація національно - визвольної війни сер. XVII ст.

26. Хід військових дій і дипломатична історія національно-визвольної війни сер. XVII ст.

27. Політичні і соціальні здобутки та втрати національно-визвольної війни сер. XVII ст.

28. Криза козацької держави (1657-1663 рр.).

29. Руїна і поділ Гетьманщини (1663-1687 рр.).

30. Внутрішня і зовнішня політика Гетьманщини в добу І.Мазепи.

31. Конституція П.Орлика та українська політична еміграція XVIII ст.

32. Політична структура та соціально-економічний розвиток Гетьманщини у XVIII ст.

33. Інкорпорація Гетьманщини російським царизмом.

34. Культурно-духовний розвиток суспільства Гетьманщини.

35. Соціальні рухи в Україні XVIII ст.

36. Запорізька Січ у XVIII ст.

37. Територіально-адміністративний устрій, населення, соціально-економічне становище і політичний розвиток українських земель в складі Російської імперії у кінці XVIII- середині XIX ст.

38. Територіально-адміністративний устрій, населення, соціально-економічне становище і політичний розвиток українських земель у складі Австрійської імперії у кін. XVIII сер. XIX ст.

39. Початок українського національного відродження (кінець XVIII - перша третина XIX ст.).

40. Роль « Руської трійці» та Кирило-Мефодіївського товариства в українському національному русі.

41. «Весна народів» та її вплив на розвиток західноукраїнських земель.

42. Національний рух у західноукраїнських землях у 2 пол. XIX - на поч. XX ст. 43.

Загальноросійський та польський суспільно-політичні рухи в підросійській Україні в 2 пол. XIX - на поч. XX ст.

44. Український національний рух в підросійській Україні в 2 пол. XIX - на поч. XX ст.

45. Реформи 1860-1870-х рр. в Російській імперії та їх роль і значення в історії України.

46. Перша світова війна і Україна.

47. Державотворча діяльність Центральної Ради.

48. Внутрішня та зовнішня політика Української Держави 1918 р.

49. Україна в добу УНР Директорії.

50. Внутрішня та зовнішня політика ЗУНР.

51. Початок становлення більшовицького режиму в Україні (1917- 1920 рр.).

52. НЕП та національна політика більшовиків в Україні у 1920-і рр.

53. Українське національно-культурне відродження у 1920 - на поч. 1930-х рр. 54.

Радянська індустріалізація та колективізація в Україні.

55. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні.

56. Сталінські репресії 1930-х рр. в Україні.

57. Політика уряду Другої Речі Посполитої щодо українського населення.

58. Українські політичні партії в політичній системі Другої Речі Посполитої.

59. Становище Північної Буковини в складі Румунії.

60. Карпатська Україна 1938-1939 рр.

61. Територіальна консолідація Радянської України в роки Другої світової війни.

62. Етапи, основні події Другої світової та німецько-радянської воєн і Україна. 63.

Окупаційний режим країн гітлерівського блоку в Україні.

64. Рух Опору та колабораціонізм в Україні в роки німецько-радянської війни.
65. Економічне та суспільно-політичне життя в Україні в 2 пол. 1940 - на поч. 1950-х рр.
66. Економічні реформи М.Хрущова в Україні.
67. Хрущовська «відлига» та Україна.
68. Спроби господарських реформ та економічна криза в Україні в 2 пол. 1960-сер. 1980-х рр.
69. Політико-ідеологічна реакція в Україні 1970-х - сер. 1980-х рр. та її наслідки.
70. Опозиційний рух в Україні, його етапи та складові.
71. Етапи «перебудови» в Україні та їх зміст.
72. Суспільно-політичний рух в Україні в роки «перебудови».
73. Розпад СРСР та проголошення незалежності України.
74. Державотворчі процеси і реформування політичної системи в сучасній Україні.
75. Успіхи та невдачі економічних реформ в сучасній Україні.
76. Основні напрямки та проблеми зовнішньої політики незалежної України.
77. Культурне життя сучасного українського суспільства.
78. Релігійна ситуація в сучасній Україні.
79. «Помаранчева революція». «Євромайдан» та його наслідки.
80. Анексія Криму. Збройна агресія Росії проти України.
81. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну.

Перелік питань з Модулю 2 «СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ»

1. Предмет, методи та завдання історіографії.
2. «Повість минулих літ» - одна з найдавніших пам'яток літописання.
3. Українські літописи XIV - першої половини XVII ст. як пам'ятки історіописання.
4. Історичні погляди автора «Галицько-Волинського» літопису.
5. Події XVI - XVII ст. у «Львівському» літописі.
6. Історичні погляди автора «Острозького літописця».
7. Літопис Самовидця.
8. «Хроніка» Феодосія Софоновича.
9. «Синопис».
10. Твори Еригорія Грабянки та Самійла Величка.
11. Історично-культурні умови розвитку історичних знань доби національного Відродження (друга половина XVIII - перша половина XIX ст.).
12. «Історія Русів» та її місце в українській історіографії.
13. «История Малой России» Д. Бантиш-Каменського та «История Малороссии» М. Маркевича.
14. Історичні погляди М. Костомарова.
15. Історичні погляди М. Максимовича.
16. В. Антонович - видатний український історик.
17. «Київська школа» («школа документалістів», «школа В. Антоновича») істориків.
18. Історія України в діяльності наукових товариств в середині XIX ст. - на початку XX ст.
19. Діяльність археографічних установ в Україні в середині XIX ст. - на початку XX ст.
20. Наукова та громадсько-політична діяльність М. Грушевського.
21. Наукові дослідження представників «Львівської історичної школи» М.Грушевського.
22. Основні історіософські принципи представників «державницького» напрямку української історіографії. Наукова творчість В.Липинського.
23. Суспільно-політичні та інституційні передумови «золотої доби» 1920-х рр. в українській історіографії.
24. М. Василенко та його наукова школа.
25. Д. Багалій та його наукова школа.

26. Життєвий шлях і наукова діяльність А.Кримського.
27. Українська історична наука в діаспорі у міжвоєнний період: інституції та постаті.
28. Політико-ідеологічні та інституційні чинники української радянської історіографії.
29. Схема історії України в працях українських радянських істориків.
30. Життєвий і творчий шлях І. Крип'якевича.
31. Реформістська течія в історіографії УРСР в 1950-1980-ті роки.
32. Інституції зарубіжної української історіографії середини ХХ - поч. ХХІ ст.
33. Основні напрямки досліджень і постаті української зарубіжної історіографії середини ХХ - поч. ХХІ ст.
34. Інституційні підстави та проблеми сучасної української історіографії.
35. Дискусії про предмет та призначення національної історії в сучасній українській історіографії.
36. Основні здобутки та проблеми сучасної української історіографії у вивченні українського середньовіччя.
37. Основні здобутки та проблеми сучасної української історіографії у вивченні Нового часу в Україні.
38. Основні здобутки та проблеми сучасної української історіографії у вивченні історії України ХХ ст.
39. Дослідження проблем всесвітньої історії в сучасній Україні.
40. Історія історіографії, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни в сучасній українській історіографії.
41. Предмет і завдання джерелознавства.
42. Структура джерелознавства як наукової дисципліни.
43. Джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни.
44. Поняття історичного джерела.
45. Класифікація історичних джерел.
46. Джерельна база та її рівні.
47. Категорії джерелознавчого аналізу.
48. Пам'ятки законодавства як історичне джерело.
49. Джерела особистого походження.
50. Акти як історичне джерело.
51. Преса як історичне джерело.
52. Джерела до історії Національно-визвольної революції середини ХVІІ ст.
53. «Записки іноземців» ХVІ - ХVІІІ ст. як джерело до історії України.
54. Дипломатика та її метод.
55. Предмет і завдання історичної бібліографії.
56. Методи бібліографічного пошуку.
57. Архівознавство як наукова дисципліна.
58. Мережа архівних установ.
59. Науково-довідковий апарат держархівів.
60. Археографія як СІД.
61. Класифікація видань документів.
62. Прийоми передачі текстів документів.
63. 144. Предмет та завдання палеографії.
64. Типи письма.
65. Філіграні та філігранологія.
66. Геральдика як СІД.
67. Календарі минулого.
68. Історична картографія.
69. Предмет та завдання генеалогії.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступний іспит проводиться комплексно у письмовій формі за екзаменаційними білетами.

Результати вступного іспиту зі спеціальності оцінюються за 100-бальною шкалою, та визначаються як сума балів, одержаних за відповіді на 4 питання екзаменаційного білету, кожне з яких максимально може бути оцінене в 25 б.

$$\text{Підсумковий Бал} = \text{П1} + \text{П2} + \text{П3} + \text{П4}$$

Максимальна оцінка, яку може отримати вступник 100 балів.

Критерії оцінювання вступників за результатами складання вступного іспиту наведено у таблиці 1.

Таблиця 1.

Бал	Критерій оцінювання
22-25	вступник в аспірантуру бездоганно засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання; самостійно, грамотно та послідовно з вичерпною повнотою відповів на питання; демонструє глибокі та всебічні знання, логічно будує відповідь; висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки.
16-21	вступник в аспірантуру добре засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання, аргументовано викладає його; розкриває основний зміст питання, дає неповні визначення понять, допускає незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів; нечітко формулює висновки, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних похибок у логіці викладу теоретичного змісту.
11-15	вступник в аспірантуру в основному засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання; фрагментарно розкриває зміст питання і має лише загальне його розуміння; при відтворенні основного змісту питання допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття.
0-10	вступник не засвоїв зміст питання, не знає основних його понять; дає неправильну відповідь на запитання

Результати вступних іспитів оголошуються вступникам у день складання іспиту.

Результати вступного іспиту є складником конкурсного балу вступника відповідно до Правил прийому.

Для допуску до участі у конкурсному відборі вступнику необхідно набрати щонайменше 60 балів за 100-бальною шкалою.

Ті вступники, які отримали менше 60 балів до участі в конкурсному відборі не допускаються.

Переведення отриманих вступником балів за вступні іспити до шкали 100–200 здійснюється відповідно до Таблиці 2.

Таблиця 2.

Підсумковий бал	Бал за шкалою 100-200
1	101

Підсумковий бал	Бал за шкалою 100-200
51	151

2	102
3	103
4	104
5	105
6	106
7	107
8	108
9	109
10	110
11	111
12	112
13	113
14	114
15	115
16	116
17	117
18	118
19	119
20	120
21	121
22	122
23	123
24	124
25	125
26	126
27	127
28	128
29	129
30	130
31	131
32	132
33	133
34	134
35	135
36	136
37	137
38	138
39	139
40	140
41	141
42	142
43	143
44	144
45	145
46	146
47	147
48	148
49	149
50	150

52	152
53	153
54	154
55	155
56	156
57	157
58	158
59	159
60	160
61	161
62	162
63	163
64	164
65	165
66	166
67	167
68	168
69	169
70	170
71	171
72	172
73	173
74	174
75	175
76	176
77	177
78	178
79	179
80	180
81	181
82	182
83	183
84	184
85	185
86	186
87	187
88	188
89	189
90	190
91	191
92	192
93	193
94	194
95	195
96	196
97	197
98	198
99	199
100	200

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Модуль 1 «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

1. В'ятрович В. За лаштунками «Волині – 43». Невідома польсько-українська війна. Харків, 2016. 304 с.
2. Винокур І., Трубанінов С. Давня і середньовічна історія України. Київ, 1996.
3. Горбулін В. Як перемогти Росію у війні майбутнього. Київ, 2021. 248 с.
4. Грушевський М.С. Історія України-Руси. Київ. 1991-1998. Т.1-10
5. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ, 2021. 432 с.
6. Залізник Л. Стародавня історія України. Київ, 2012. 542 с.
7. Історія Русів / Перекл. І. Драча; вступ, стаття В. Шевчука. Київ: Рад. письменник, 1991. 318 с.
8. Історія України в особах: литовсько-польська доба. Київ, 1997.
9. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-1980-х років. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: Кліо, 2019. 248 с.
10. Касьянов Г. Розрита могила: Голод 1932-1933 років у політиці, пам'яті та історії (1980-ті – 2000-ні). Харків: Фоліо, 2019. 298 с.
11. Кентій А. Збройний чин українських націоналістів. 1920 – 1956. Історично-архівні нариси. Т. 1. К., 2005; Т.2. Київ, 2008.
12. Кентій А. Українська повстанська армія в 1942 – 1943 рр. Київ, 1999.
13. Киричук Ю. Український національний рух 40–50-х років ХХ століття: ідеологія та практика. Львів, 2003. 464с.
14. Кіпіані В. Війна двох правд. Поляки та українці у кривавому ХХ столітті. Харків, 2017. 303 с.
15. Ковальчук В. Діяльність ОУН(б) і Запілья УПА на Волині й південному Поліссі (1941 – 1944 рр.). Торонто; Львів, 2006.
16. Котляр М, Ричка В. Княжий двір Південної Русі Х-ХІІІ ст. Київ, 2008. 357 с.
17. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. Київ, 1984.
18. Кузьо Т. Війна Путіна проти України. Революція, націоналізм і криміналітет. Київ, 2018. 560 с.
19. Мандрик М. Український націоналізм: становлення у міжвоєнну добу. Київ, 2006.
20. Мицик Ю., Бажан О., Власов В. Історія України. Київ, 2008. 592с.
21. Мотика Г. Від волинської різанини до операції «Вісла». Польсько-український конфлікт 1943-1947 рр. Київ, 2013. 360 с.
22. Нарис історії ОУН. 1920–1939 роки. Київ, 2007. 1006 с.
23. Нариси новітньої історії України 1991 - 2021 / За ред. М. Мінаков, Г. Касьянов, М. Роджанські. Київ: , 2021. 344 с.
24. Повість минулих літ / Літопис Руський. Київ: Дніпро, 1989. С. 1- 178.
25. Толочко О.П., Толочко П.П. Київська Русь. Київ: Альтернативи, 1999. 352 с.
26. Україна крізь віки. У 15-ти тт. / ред. В. Смолій. Київ : Альтернативи, 1998.
27. Чухліб Т. Булава проти скіпетра. Україна у Великій Північній війні 1700 – 1721 років / Відп. ред. О. Гуржій. Київ: Арій, 2019. 352 с.
28. Шевчук В. Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення ХVІ – ХVІІІ століть. У 2-х кн. Київ: Вид-во Кліо, 2019. Кн. 1. 792 с.
29. Шевчук В. Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення ХVІ – ХVІІІ століть. У 2-х кн. Київ: Вид-во Кліо, 2019. Кн. 2. 1120 с.
30. Яковенко Н. Українська шляхта з кінця ХІV – до середини ХVІІ століття. Волинь і Центральна Україна. Київ, 2008. 470 с.
31. Ярошинський О. Волинь у роки Української національної революції середини ХVІІ ст. Київ, 2005. 460 с.

Модуль 2 «СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ»

1. Антонович В. Лекції з джерелознавства / Ред. М. Ковальський. Острог; Нью-Йорк: УВАН у США, НУОА, 2003. 382 с.
2. Антонович В.Б. Моя сповідь: Вибрані історичні та публіцистичні твори. -Київ: Либідь, 1995. 816 с.
3. Архівознавство: навч. посібн. / За ред. Я. Калакури, І. Матяш. Київ, 2002.
4. Багалій Д.І. Нариси української історіографії доби феодалізму й доби капіталістичної. *Архіви України*. 1993. №1-3; 4-6.
5. Богдашина О. М. Джерелознавство історії України: теорія, методика, історія. Харків, 2005.
6. Бондаренко Г. В. Історичне пізнання: питання теорії і практики. Луцьк: РВВ Вол. держ. ун-ту ім. Л. Українки, 1998. 189 с.
7. Бондаренко Г. Спеціальні історичні дисципліни. Луцьк, 1997. 222 с.
8. Брайчевський М. Вступ до історичної науки. Київ: КМ Academia, 1995. 168 с.
9. Винтоняк О. Україна в описах західноєвропейських подорожників другої половини ХУІІІ століття. Київ; Львів; Мюнхен, 1995.
10. Воронов В.І. Джерелознавство історії України. Курс лекцій. Дніпропетровськ, 2003. 336 с.
11. Гоцуляк В.В. Історіографія історії України: Навчальний посібник. Черкаси, 1996.
12. Дорошенко Д.І. Огляд української історіографії. Київ, 1993
13. Зашкільняк Л. Методологія історії: від давнини до сучасності. Львів, 1999. 224 с.
14. Історичне джерелознавство: підручник / Я.С. Калакура, І.Н. Войцехівська, Б.І. Корольов та ін. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Либідь, 2017. 512 с.
15. Калакура Я. Українська історіографія: Курс лекцій. Київ: Генеза, 2004. 496 с.
16. Кісь Я.П. Палеографія. Львів, 1975.
17. Ковальський М.П., Святець Ю.А. Методична розробка до вивчення термінології історичного джерелознавства та археографії в курсі “Джерелознавство вітчизняної історії”. Дніпропетровськ, 1992.
18. Колесник М.П. Історичне товариство Нестора Літописця та його вклад у розвиток історичної науки в Україні. *УІЖ*. 1995. № 5. С. 28 - 37.
19. Кондратюк К. Українська історіографія ХІХ - початку ХХ століть: основні напрями і концепції. Львів, 2002.
20. Кріль М. Основи палеографії. Київ, 1995.
21. Литовченко Л. Проблема походження козацтва в «Історії русів». Осягнення історії: 36. наук, праць на пошану професора Миколи Павловича Ковальського з нагоди 70- річчя. Острог; Нью-Йорк, 1999.
22. Макарчук С. Джерелознавство історії України. Львів: Світ, 2008. 512 с.
23. Матяш І.Б. Основні поняття архівознавства. *Архіви України*. 2010. № 3-4, С. 22-58.
24. Матяш І.Б. Поняття про архівознавство як науку: генеза змісту *Архіви України*. 2010. №1. С. 50-75.
25. Пінчук Ю. Микола Іванович Костомаров. Київ: Наукова думка, 1992.
26. Пономарьов А. Українська етнографія: Курс лекцій. Київ, 1994.
27. Потульницький В.А. Українська та світова історична наука). *Український історичний журнал*. 2000. №1, 2, 3, 4.
28. Процик А. Дві історіографічні течії з історичної школи В. Антоновича: М. Грушевський і Д. Багалій. *Український історик*. 1991-1992. № 3- 4;
29. Рєсєнт О.П. Історична наука в Україні в ХІХ столітті. Енциклопедія історії України: Т. 3: Е - И / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. Київ: Наукова думка, 2005. С. 566 - 568.
30. Санцевич А. Інститут історії України Національної Академії Наук України. Київ, 1998

31. Січинський В. Чужинці про Україну. К., 1992.
32. Софонович Ф. Хроніка з літописців стародавніх. АН України, Археограф, комісія, Ін-т укр. археографії, Ін-т історії України. Упоряд. Ю. Мицик, В. Кравченко. Київ: Наукова думка, 1992. 336 с.
33. Спеціальні історичні дисципліни. Довідник: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. І.Н. Войцехівська (кер. авт. колективу), В.В. Томазов, М.Ф. Дмитрієнко та ін. Київ: Либідь, 2008. 520 с.
34. Толочко П. Літописи Київської Русі. Київ, 1994.
35. Ульяновський В. Володимир Антонович: образ на тлі епохи. Київ: Міжнарод на фінансова агенція, 1997. 218 с.
36. Шовкопляс І. Основи археології. Київ, 1964.
37. Яремчук В. Минуле України в історичній науці УРСР післясталінської доби. Острог: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2009. 526 с.
38. Ясь О.В. Історіографія, як термін, поняття та дисципліна. Енциклопедія історії України: Т. 3: Е - Й / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. Київ: Наукова думка, 2005. С. 584 - 591.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен вступник під час складання вступного іспиту повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших вступників, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації зі вступниками, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення вступного іспиту;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.